

i Ze sborových akcí

Út	18. 11.	14:30	setkání starších věkem
Út	18. 11.	19:00	základy křesťanské víry: Křesťanský styl života (o modlitbě a křesťanských hodnotách)
Út	18. 11.	19:00	ekumenická biblická hodina (P. Filipi)
Ne	23. 11.	9:30	bohoslužby (E. Čašková) po té slavnost pokřtěných a přijatých do sboru, sborový oběd
Po	24. 11.	19:30	modlitební setkání
Út	25. 11.	14:30	setkání starších věkem
Čt	27. 11.	19:30	biblická hodina v rodínách
Ne	30. 11.	9:30	1. adventní bohoslužby s Večeří Páně (E. Čašková)
Po	1. 12.	19:30	modlitební setkání
Út	2. 12.	14:30	koncert (R. Kvapil - klavír)
Út	2. 12.	16:30	schůzka křesťanské služby
Čt	4. 12.	18:00	schůzka učitelů nedělní školy
Ne	7. 12.	9:30	2. adventní - bohoslužby (E. Čašková)
Ne	7. 12.	11:00	do 15:30; adventní trh
Ne	7. 12.	19:00	večerní bohoslužby (E. Čašková)
Po	8. 12.	19:00	schůzka hospodářské komise
Po	8. 12.	19:00	modlitební setkání
Út	9. 12.	14:30	setkání starších věkem
Čt	11. 12.	19:00	schůze staršovstva
Ne	14. 12.	9:30	3. adventní - bohoslužby (kazatel bude upřesněn)
Po	15. 12.	19:00	modlitební setkání
Út	16. 12.	14:30	setkání starších věkem
Út	16. 12.	19:00	ekumenická biblická hodina (P. Filipi)
So	20. 12.	17:00	koncert - Rybova mše vánoční
Ne	21. 12.	9:30	4. adventní - dětská vánoční hra
St	24. 12.	15:00	Štědrý den - bohoslužby (E. Čašková)
Čt	25. 12.	9:30	Boží hod vánoční - bohoslužby s Večeří Páně (E. Čašková)

Případné změny v programu po uzávěrce Hroznu lze najít na sborových webových stránkách <http://vinohrady.evangelnet.cz>, které jsou pravidelně aktualizovány.

Hrozen vinohradského evangelického sboru vychází přibližně jednou za měsíc. Redakční uzávěrka je vždy 20. každého měsíce. Redakční kruh tvoří *Matěj Cháb, Jakub Rais, Jana Šarounová, Barbora Uličná a Adelaída Wernischová*. Jazykové korektury: *Jana Šarounová*. Tiskovou verzi programem $\text{\LaTeX}$ 2_ε připravuje *Jan Mach*, internetovou *Jan Šaroun*. Adresa na internetu: <http://vinohrady.evangelnet.cz/hrozen>. Příspěvky, reakce či dotazy posílejte na adresu sboru (Korunní 60, 120 00 Praha 2 – Vinohrady, tel. 224 253 550, e-mail: fsvinohrady@volny.cz) nebo přímo redaktorům. Určeno jen pro vnitřní potřeby vinohradského sboru. **Neprodejné.**

Lampionový průvod

Obsah

Boží moc a uzdravování	2
Proč oslavovat reformační výročí	4
Z pamětí Jana Špačka	6
Texty M. Jana Husa	9
Janské Lázně 2015	14

Boží moc a uzdravování

Kázání Olgy Navrátilové na Vinohradech 7.9.2014

Mk 7,31–37

Milé sestry, milí bratři,

naš dnešní příběh zapadá do obrazu Ježíše, jak nám ho představuje prvních několik kapitol Markova evangelia. Ježíš chodí po Galileji (jen výjimečně zabloudí do pohanských končin), učí v synagogách, káže ke svým učedníkům i zástupům, uzdravuje, vyhání demony a koná další mocné činy.

Kázání a učení, to by ještě šlo. To si umíme představit. Ale co ty zázraky? Víme si s nimi vlastně rady?

Této otázky se můžeme snadno zbavit, když si řekneme, že pro Boha není nic nemožné. Proč by tedy Ježíš, který v Boží moci jedná, nemohl otevírat uši hluchým či stavět na nohy chromé? Jenže, je toto skutečně naše zkušenost? Věříme přece, že vzkříšený Ježíš působí ve své církvi a jejím prostřednictvím ve světě. Kolik ochrnutých, kteří vzali své lože a chodili, jsme my sami v církvi viděli? Kolik slepých, kteří zázračně prohlédli? Kolik nemocných rakovinou, za které jsme se modlili, se uzdravilo?

Dočteme se, že v době, kdy vznikal Nový zákon, byla schopnost činit zázraky připisována více velkým mužům či ženám. Byl to prostředek jak vyjádřit, že se jedná o významné postavy, které nejednají pouze samy za sebe, ale jsou nadány božskou mocí. Dokonce způsob, jak jsou tyto zázraky v různých legendách líčeny, se o mnoho neliší od toho, jak se o nich vypráví v bibli. My, kteří žijeme v době po osvícenství, už nejsme schopni tento způsob vyjadřování pochopit a přijmout

za svůj. Máme sklon chápat zázraky doslovně, jako popis skutečnosti, a pak je buď odmítáme jako něco, co neodpovídá naší zkušenosti, nebo naopak sveřepě trváme na tom, že se to „takto doopravdy stalo“. Od této doslovnosti je třeba se oprostit, abychom byli schopni se ptát po tom, co nám chce vypravování o zázraku říci.

To je dozajista důležité a ve vztahu k biblickému textu v lecčem osvobození. Ale stačí toto vysvětlení? V čem potom spočívá Ježíšova moc, která doprovází jeho učení a nad níž zástupy žasnou? Vždyť on není jako jejich zákoníci. Nepatří snad k mesiášskému věku, který s Ježíšem přichází, také zaslíbení, podle něhož Bůh obnoví své dobré stvoření a plně uzdraví člověka?

Podívejme se nyní zblízka na příběh, který jsme četli: Ježíš je na cestě zpět do Galileje z oblasti Týru, kde i přes svůj počáteční odpor uzdravil dceru pohanské ženy, Syrofeničanky. Tu k němu přivádějí hluchoněmého a prosí ho, aby na něj vložil ruce.

Všimněme si, že hluchoněmý sám je v celém příběhu zcela pasivní. Jsou to jiní, kdo za něho jedná, kdo ho přivádějí k Ježíši a prosí za něj. On sám tak ani učinit nemůže. Jeho postižení ho vylučuje. Neslyší, a tak ani nerozumí řeči, která tvoří základ lidské společenství. Není proto schopen v lidském společenství jednat, sdílet se s druhými, mluvit, vystupovat sám za sebe. Nemůže chválit ani prosit Boha. Vlastně o něm

SOLA FIDE – orientační informace o cenách (ceník 2014)

Ceny	Ubytování s polopenzí
Osoba nad 12 let	475,-Kč /noc
Dítě od 3 do 12 let (včetně)	400,-Kč /noc
pobytová taxa	15,- Kč /noc

Slevy:

Pokoje se sprchou a WC na chodbě sleva 75,-Kč os/noc

Přistýlka 50,- dítě/noc

Dítě do tří let zdarma

Ceník vleků najdete na www.cerna-hora.cz.

✂-----✂

Prosíme, abyste v případě zájmu o dovolenou v Janských Lázních vyplnili tento anketní lístek (předběžnou přihlášku) a odevzdali jej sborové sestře do 15. 12. 2014.

Jméno a příjmení	Věk	Mám zájem o dětskou postýlku (ano/ne)

Rád(a) bych byl(a) ubytován(a) s:

304 stran 23*23 cm s bohatým obrazovým doprovodem a barevnou přílohou, polotuhá vazba.

Cena 399 Kč, při objednávce u nakladatele „kamarádská cena“ 323 Kč. Při odběru nad 5ks další sleva 10%.

Poznámka: Pokud máte o objednávku zájem, budu za náš sbor do **3.12. objednávky shromažďovat a pak je zašlu br. Trusinovi hromadně – výhodou tohoto řešení by mohla být zmíněná sleva při objednávce nad 5 ks. Objednávat lze na mém mailu jana.sarounova@seznam.cz, případně nechat vzkaz ve sborové kanceláři.**

jaš

Janské Lázně 2015

Rádi bychom vás pozvali na společnou zimní dovolenou v rekreačním zařízení SOLA FIDE v termínu

Od soboty 7. 3. do pátku 13. 3. 2015

- ☛ **Ubytování** je ve dvoulůžkových (a několika třílůžkových) pokojích (většinou mají pokoje koupelnu a WC, některé pokoje mají přistýlky, k dispozici jsou 3 dětské postýlky). Místa je dost, přesto pokud by se nedostávalo, je možné ještě dát na některé pokoje molitany (kdo by chtěl být v pokoji se třemi postelemi ve čtyřech, je to také řešení – hlavně pro ty, kdož mají menší a skladnější děti).
- ☛ **Stravování** v ceníku je cena polopenze, odběr stravy je možné na místě domluvit podle potřeby (začíná se večeří 7. 3. a končí snídaní 13.3.). Stejně jako v loňském roce bude v poledne k dispozici polévka.
- ☛ **Cena za pobyt** pod tímto textem je tabulka s ceníkem, podle kterého si můžete spočítat cenu pobytu. V tomto roce SOLA FIDE požaduje zálohu na pobyt ve výši 1000 Kč na osobu. Tu je nutné složit do **11.1.2015** (informace o tom, jak a komu zálohu skládat, budou ve farní kanceláři). Pokud pobyt zrušíte, je potřeba zaplatit storno poplatek (při zrušení méně než 14 dní před příjezdem 50% a méně než jeden týden před příjezdem 100% z ceny ubytování. Pokud nepojedete z důvodů nemoci, vybírá se jen manipulační poplatek 100 Kč (je však potřeba mít potvrzení od lékaře).

těžko může vůbec vědět, když o něm nikdy nemohl slyšet. Zůstane vždy na okraji, pouhý nechápající divák, odkázaný na druhé. Jsou to proto právě tito druzí, jejichž víra jej k Ježíši přivádí a odevzdává jej do jeho rukou.

Ježíš se tohoto člověka ujímá. Hned ho ale odvádí pryč od zástupu. Ježíš odmítá divadlo. Nechce spektakulární zázraky, plné stadiony a televizní přenosy. Jde mu o nemocného samého, o jeho uzdravení. Zázrak tak probíhá ve skrytu, cudně, stranou zvědavých očí – a to nejen očí tehdejších diváků, ale i očí našich.

Ježíš se postiženého dotýká a uzdravuje jej mocí, kterou on sám dostává z nebes. Hluchoněmému se otevírají uši a rozvazuje jazyk. Ježíš jej vrací do společenství s Bohem i s lidmi. Obnovuje dobré Boží stvoření, nemocí porušené.

Nejenže se zázračné uzdravení samo odehrává ve skrytu, ale Ježíš také nyní – jako i jinde v Markově evangeliu – přikazuje těm, kdo mohou vidět účinky působení Boží moci, aby mlčeli. Jak ale poznamenává evangelista Marek, toto napomínání bylo zbytečné. Lidé se diví a žasnou, rozpoznávají v Ježíšově jednání jednání Boží. Chvějí se před mocí, která se Ježíšovým prostřednictvím ukazuje. Jak by mohli mlčet? Poznávají, že s Ježíšem přichází nová doba, o níž píše už Izajáš, kdy hluchí budou slyšet, němí mluvit a chromí poskakovat jako jeleni. Kdy zmizí zlo a násilí a vše bude jako na počátku, kdy Bůh stvořil svět a člověka a viděl, že je to dobré.

V tom se žasnoucí zástupy nemýlí. Ta doba přichází. Její nástup však není triumfální, nýbrž skrytý. Začíná, stejně jako Ježíšovy zázraky u Marka, stranou zástupu, na Ježíšově kříži. Ježíšova moc

není mocí divotvorce, který uchvátí a přesvědčí svým okázalým představením, ale je to moc, která se skrývá v bezmoci trpícího a umírajícího Krista.

Právě to je moc, kterou můžeme i my zakoušet ve svých životech, moc, která nás proměňuje. Ona uzdravuje naše oči, které byly slepé pro Boha, uši, které byly hluché pro jeho slovo, srdce, které bylo spoutáno démonem našeho sobectví a hříchu. Je to moc, která obnovuje společenství lidí s Bohem i lidí mezi sebou navzájem, která dává sílu odpouštět a přijímat. Ježíšovo učení a kázání by bylo dávno zapomenuto, kdyby nebylo doprovázeno touto mocí vzkrísěného Krista, který dál žije a působí ve své církvi. Tato moc uzdravuje každého, kdo se jí otevře a vystaví se jejímu působení.

Tento zázrak se děje opakovaně a stále znovu, na nás i na druhých. Ne jako velkolepá show před mnoha diváky, ale ve skrytu našeho nitra. Biblická vyprávění o zázračných uzdraveních slepých, hluchých, chromých a posedlých jsou znamením, poukazem na tuto všeobecnou uzdravující Boží moc.

Nezapomněli jsme však na ty fyzicky slepé, chromé, hluché a němé? Nezbačili jsme se příliš lehce otázky, jak se to má s Ježíšovou uzdravující mocí právě ve vztahu k nim?

I tato Ježíšova moc v církvi působí. Všude tam, kde se církev stará o potřebné a postižené, kde je začleňuje zpět do společenství s Bohem i lidmi. K jejímu poslání patří být očima těch, kdo nevidí, ušima těch, kdo neslyší, nohama těch, kdo nemohou chodit, a hlasem těch, kdo jsou umlčováni. Právě takto může Boží moc působit i naším prostřednictvím. I my se můžeme podílet na tomto Božím

zázraku. Ten se odehrává ve skrytu, stranou od zástupu. Dojde-li však k němu, pověst o něm se šíří, takže zástupy mohou žasnout a chválit Boha, i když ho jinak třeba příliš neznají. Vidí, že Kristus, v jehož jméno to církev činí, učí vskutku jako ten, kdo má moc, a ne jako jejich zákoníci. Právě i k takovému působení je církev vyzvána a k němu jsme vyzváni také my, kdo jsme byli sami uzdraveni.

Stačí to však? Nejsme i my, není i cír-

kev přes to všechno bezradná tváří tvář utrpení, které může snad jen v některých případech zmírnit, ale ne vyléčit? Pak zbývá jediné: přinášet ty, s jejichž bolestí si nevíme rady, ve svých přímluvných modlitbách ke Kristu a prosit, aby na ně vložil ruce. Činit stejně jako ti, kdo k němu přivedli hluchoněmého či přinesli na nosítkách chromého. Vše ostatní již musíme nechat na Kristu samotném.

Proč oslavovat reformační výročí

Zamyšlení k 600. výročí obnovy přijímání pod obojí

V neděli 12. října 2014 proběhla v centru Prahy ekumenická oslava výročí obnovy přijímání pod obojí způsobou. Ale proč toto výročí i ostatní výročí české reformace dnes připomínat? Chceme snad v dnešních křesťanech vyvolávat depimující domněnky, že všechno důležité se odehrálo již v minulosti a že dnes zápasíme jen o nedůležité drobnosti? Či naopak chceme křísit prázdnotu pýchu, že my jsme ti potomci husitských hrdinů, a tudíž jsme automaticky něco víc než ostatní? To rozhodně ne. Ale bereme vážně varování klasika, že kdo nezná svoji minulost, bude ji nucen opakovat v přítomnosti. Když tedy pochopíme svou reformační minulost, budeme schopni v přítomnosti ukázat, co je tím rodinným stříbrem, které nabízí ekumeně právě reformační křesťanství. Budeme moci vymezit svou protestantskou identitu pozitivně, programovými cíli, nikoli plytkým „nejsme jako oni“, které jsme, bohužel, rádi opakovali ve staletích prohlubování rozkolu mezi protestantismem a katoli-

cismem a kterým jsme si šetřili práci na kladném programu.

Iniciátorem obnovy vysluhování pod obojí laikům byl podle kronikáře Vavřince z Březové M. Jakoubek ze Stříbra. Podporovali jej někteří univerzitní kolegové a kněží, ale ne všichni Husovi stoupenci. Vyzvali M. Jana Husa, aby se k tomuto záměru vyslovil, ale on zaujal opatrný postoj. Napsal svému příteli: „Nespěš s tím, Kubo“. Považuje se za pravděpodobné, že bohoslužby s vysluhováním pod obojí začaly na podzim r. 1414, po Husově odjezdu na Kostnický koncil. Ani Vavřinec neuvádí, kdy přesně to bylo. Uvádí však kostely, kde se první bohoslužby s vysluhováním pod obojí konaly: u sv. Vojtěcha na Novém Městě Pražském, u sv. Martina ve zdi, u sv. Michala (dnes zrušený kostel v Michalské ulici) a v Betlémské kapli. Nebyl to žádný triumfální nástup. Jen u sv. Michala, v působišti M. Křišťana z Prachatic, se bohoslužby podle (staro)nového řádu konaly se souhlasem místní autority, jinde nikoli.

Kostel U sv. Martina ve zdi a víra v něm – sborník Pijte z něho všichni

Ve sborníku, který uspořádal evangelický farář Mikuláš Vymětal, najdeme studie o obnoveném vysluhování podobojí v Praze 1414 z pera D. Coufala, o historické mentalitě, která tuto změnu provázela, i o jejich teologických a společenských souvislostech (P. Keřkovský, P. Hradilek).

Odborníci i zasvěcení laici vyprávějí příběh kostela (M. Wernisch, M. Vymětal), podrobné vypsání několikerych stavebních proměn rozezná historii, skrytou za současnou podobou stavby a jejích varhan (P. Mikeska, T. Růžička). Odkazy na donátory, které připomíná množství erbů, komentuje A. Malinovský. Martin C. Putna předestře odkaz sv. Martina.

Několik dokumentů dá nahlédnout, jak se k událostem s kostelem spoje-

ným vztahovali kazatelé v dobách válečných. Žijící pamětníci vzpomínají na zdejší osvobodivou atmosféru i pozoruhodné aktivity od konce let padesátých. V současnosti je zas kostel u Martina ve zdi místem, kde útočiště nacházejí příslušníci nejrůznějších menšin i zahraniční příchozí.

Zásadní texty se snoubí s historkami, dokumenty evokujícími každodenní život a vzpomínkami pamětníků. Ve spojení s bohatým fotografickým doprovodem vytváří sborník mozaiku, jež zve objevit mnohovrstevnatý příběh i současnost tohoto jedinečného místa. Připojen je i anglický, francouzský, německý a ruský sumář.

„Začali jsme podávat kalich nikoli ve své libovůli, nýbrž podle původního ustanovení Božího Syna po dlouhých a zralých úvahách mistry a jinými milovníky Kristova zákona? Ustanovení Kristovo, jak je zachovávala prvotní církev, to je základ, na němž stavíme.“ (Mikuláš Drážďanský)

„A když se u Martina ve zdi podává večere Páně v tom prázdňém bílém presbytáři a všichni stojíme v kruhu jako bratři a sestry – mám pocit, že je to opravdu, nejen formálně? ta večere, kterou Ježíš chtěl, abychom slavili na jeho památku.“ (Martin C. Putna)

„?a pijte z něho všichni posilu!“ (G. A. Molnár)

Tomáš Trusina

Ve spolupráci s Pražským seniorátem ČCE vydalo EMAN Benešov 2014.
ISBN 978-80-86211-99-2

tisíc. Loni se podařilo obdarovat 1500 chudých dětí. Podle hlavního organizátora akce, faráře Mikuláše Vymětala, je letos cílem zajistit, aby si děti předávaly dárky v místě, „přes ulici“. Loni se to podařilo například ve Volyni, kde se do akce kromě místního evangelického sboru zapojili sociální pracovníci, místní lékařka, škola a škola. Díky spolupráci místních

šly potom dárky dětem přímo z Volyně, které obdarovávající osobně znaly.

Zdroj: <http://www.krabiceodbot.cz/>

Pokud se budete chtít připojit, je možno krabice do 12. prosince přinést do sboru a předat Jarmile Raisové. Sbírat nemusí samozřejmě jen děti, ale i mládež nebo dospělí, kteří chtějí dětem udělat radost.

Není tedy jisté, zda na dalších místech byly napoprvé veřejné. U sv. Martina ve zdi, kde se obnova přijímání pod obojí později oslavovala vystavováním tehdy užitého náčiní, to byla vyloženě partyzánská akce. Místní farář M. Jan z Hradce totiž právě odjel do Kostnice, aby podpořil odpůrce laického kalicha, i když dříve sympatizoval s Husem. Zbylí Martinští služebníci však přesto půjčili kostel pro experiment kališníků. M. Jakoubek a jeho druhové nemuseli ani mnoho improvizovat. Získat odpovídající mešní knihy nebylo tak těžké. Vysluhování pod jednou bylo uzákoněno teprve v r. 1215 na IV. lateránském koncilu, a tak asi našli misály sloužící předkoncilní praxi v leckteré sakristii a knihovně. V klenotnici katedrály prý dokonce uchovali velekalich, užívaný před r. 1215. Nosovali jej 2 jáhni a vysluhovalo se z něho laikům na biskupské bohoslužbě o velkých svátcích. Ten si ovšem Jakoubek a spol. nevpůjčili. Proč ale právě tento akademický experiment došel takového ohlasu, že se kalich stal korouhví husitství, požadavkem, z něhož husité nebyli ochotni slevit a který hájili proti celému Západu s nasazením hrdel i statků? Na to najdeme odpověď připomenutím dobových souvislostí. Na přelomu 14. a 15. století si mnozí lidé mysleli, že rád už nemůže být rozvrácenější, že i na místě svatém je dokonalé spuštění a že příchod Páně je tudíž také velmi blízko. Není divu. Místo sjednocující autority církve papežské schizma, které rozdělovalo celou Západní Evropu nejen duchovně, ale i politicky a vojensky. Místo řádných pastýřů kupci prebend, kteří svůj kostel neviděli zevnitř celý rok a výkon služby nechali na střídnicích, jimž ale platili bídně. Místo ge-

niálního a zbožného krále a císaře Karla IV. jeho syn Václav IV., kterého politika nebavila a který se svým povinností věnoval až tehdy, když mu okolnosti přerušovaly přes hlavu. Místo loajálních manů odbojní páni, kteří Václava IV. bez respektu odstavili a urvali veškerou moc v zemi. „Bratrská pomoc“ ostatních Lucemburků sice zachránila českou korunu pro dynastii, ale zplundrovala zemi a vyprázdnila státní kasu. Ani počasí už nebylo jako dřív – v Evropě došlo k ochlazení, díky němuž tehdy běžné odrůdy zemědělských plodin mrzly. Potravin byl nedostatek a byly drahé. Války a neúroda podvazovaly i obchod. Města chudla, rytíři a zemané také. Často se stávali lapky. Středověcí lidé, s potřebou autority mnohem větší než my a s představou Boha zasahujícího do dějů v přírodě, vyvodili z krize veškerých světských i církevních autorit i z podnebních změn závěr, že nastal konec dějin a dojde na Boží soud. Zbožní se ptali: „Jak obstojím před soudcem Ježíšem Kristem?“ A pochopitelně se nespokojili s odpovědí: „Poslouchej příkazy církve a jejích služebníků.“ Odvětili: „Kterých? A kde mám jistotu, že mne nenavádí ke zlému?“ Přemýšliví křesťané tehdy objevili odpověď: „Posuzuj je podle příkladu Pána a Jeho apoštolů, jak o něm svědčí Písmo, a sám se ho také drž. Dospěj a převezmi odpovědnost za svou cestu. Všecky lidské autority jsou předposlední a mají jen hlas poradní.“ Tak to kázal i psal též M. Jan Hus. Zbožní se ptali dál: „Všichni přece chybujeme i při nejlepším snažení. Jak mne, klopytáčího, Kristus na soudu pozná jako své vlastnictví?“ A na to jim odpověděl sám Pán v evangeliu podle Jana: „*Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a*

já ho vzkřísím v poslední den. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ve mně zůstává a já v něm.“ Pro husity tedy možnost hodo-
vat s Kristem přesně tak, jak On to při-
kázal, nebyla už zanedbatelný detail, ale
otázka života, a ne jen časného, ale věč-
ného. A bouřili se proti pýše kleriků, kteří
jim odpírali plnou účast na sv. Večeři
Páně: „My nejsme pól, který je nutno
držet od svatých věcí radši dál, všichni
jsme byli pokřtěni, jsme bratry a sestrami
Kristovými, stejně jako vy. Nechceme být
vodou politými pohany, ale Kristovými
učedníky, poslušnými Jeho Zákona. Jsme
smluvní partneři Boží v Nové Smlouvě a
nikdo, ani koncil, nemá právo nám brá-
nit, abychom, kdykoli máme příležitost,
přijali kalich smlouvy, pili Kristovu krev,
jež ji pečeti, a měli věčný život.“ Zní vám
to jako nezdravý svátostný mysticismus?
Ale to je tím, že v myšlení rozkolu jsme
se naučili podceňovat svátosti, když na
nich ti modlářští papeženci tak bazíro-
vali. I evangelista Jan psal veden Du-
chem sv. a říká pravdu. Smířená rodina
spolu nejen mluví, ale i stoluje. A kde
jinde můžeme veřejně vyznat, že nestá-
víme na sobě, ale na Kristově milosti?
Kde jinde si můžeme osobně přisvojit
ovoce Jeho oběti a obnovovat smlouvu
křtu? Kde jinde můžeme osobně přijmout
poslání Kristových vyslanců, sílu k němu,
jakož i pozvání k hostině svatby Berán-

kovy? Myslím, že by prospělo jak osob-
nímu vztahu každého z nás ke Kristu, tak
kultuře vztahů s lidmi, kdybychom své
husitské předchůdce napodobili i v jejich
lásce a úctě ke stolování s Pánem a slavili
sv. Večeři zase každou neděli.

Co tedy lze s úctou vyzvedávat při
tomto výročí? Předně odvalu víry, s níž
se hrstka mistrů a kněží odvážila dělat
něco, co celá západní církev opustila, a
s níž jejich následovníci byli s to há-
jit darované poznání pravdy proti všem.
Dále to, že Pravda je sám živý Kris-
tus, že Pravdu nevlastníme, ale hledáme,
a že každá lidská autorita je jen před-
poslední a pomocná. Dále důstojnost
všech pokřtěných, kterým reformace vrá-
tila postavení dospělých účastníků Boží
smlouvy, kteří se smí svobodně rozhod-
vat a jsou před Otcem i Pánem Ježíšem
Kristem sami odpovědní za svůj život.
Dále to, že každou pravou církev zdobí
nejen úcta a láska k Písmu, nejen ochota
napodobovat Krista v životě, ale i úcta
a láska ke křtu a sv. Večeři Páně. Ta
nám pomůže využít celé jejich bohatství
k tomu, aby náš se vztah k Pánu Ježíši
upevňoval až do dne, kdy On nás uvede
do nového nebe a nové země, v nichž pře-
bývá spravedlnost.

Dagmar Ondříčková

(Článek ke zveřejnění nám poskytl za
Pražský seniorát Roman Mazur)

Z pamětí Jana Špačka

Vážení čtenáři Hroznu,

ráda bych Vám vyprávěla o svém
strýci JANU ŠPAČKOVI. Jeho manželka
Márinka byla sestřenicí mé maminky. Žil

v letech 1872 – 1960, nejdéle v Praze
na Královských Vinohradech v Nitranské
ulici, kde měl zámečnickou dílnu. Byl věr-
ným členem vinohradského sboru a po 30

viště, kde jsme se poučili, jak lze překoná-
vat různé handicap. Nevidomá paní nás
třeba seznámila s chytrou krabičkou veli-
kosti mobilu, která vám hlasově sdělí, ja-
kou barvu má vaše oblečení a můžete tak
chodit barevně sladění. Pán na vozíčku
nás zase provedl koupelnou a speciálními
pomůckami pro hygienu. Naučili jsme se
také několik gest znakové řeči, a to včetně
brněnského dialektu (hantec–gesta). Pak
nás již čekala volná „zábava“, pokud to
tak tedy lze s nadsázkou říci, protože pro
lidi, kteří toto musí podstupovat každý
den, to jistě žádná zábava není. Stanov-
išť bylo asi deset. Např. jsme se zkou-
šeli se slepečkou holí a páskou přes oči
dostat na druhou stranu chodníku, který
právě opravují (rozbitá dlažba, mobilní
zábradlí, písek apod.), nebo nastoupit a
vystoupit z autobusu. Velkou výzvou byla
jízda na invalidním vozíku po vytyčené
dráze (nájezdové plošiny, nájezd a výjezd
z vagonu metra, jízda po drobném ka-
mení a písku, přechod pro chodce). Také
jsme, předem poučení o různých očních
vadách, prošli naprosto temným a od-
hlučněným tunelem, ani nevím, jak byl

vlastně dlouhý. Šli jsme jen po hmatu
podél stěn, kde byly připevněny různé
materiály a předměty. Děti tomu přezdí-
valy zámek hrůzy, protože jedním z ma-
teriálů byly vlasy. Ještě bych podotkl, že
jsme měli možnost si zahrát různé hry,
jako např. piškvorky pro nevidomé, či za-
jímavý showdown (zhruba pingpongový
stůl s mantinelem a dvěma košíky na
každé straně, nevidomí soupeři odpalují
chrastící míček k soupeři a doufají, že jej
neodpálí zpátky, ale že spadne do jeho
sítky).

Výstava je opravdu zajímavá a vede
člověka k zamyšlení, co vlastně všechno
máme, už když „jenom“ vidíme, „jenom“
slyšíme a „jenom“ chodíme. A také, jak
je naše prostředí stále příšerně bariérové
(sám jsem si to uvědomil před časem,
jsa odkázán zcela na francouzské hole).
Po skončení výstavy jsme se již za tmy
ještě prošli po nedalekém nově otevřeném
Trojském mostě, který, pokud pomíneme
fakt, že téměř čtyřnásobně překročil plá-
novanou cenu a byl stavěn bez řádného
schválení, je opravdu pěkný.

Jiří Svoboda

Vánoční krabice od bot

Akce, která je v našem sboru již
známá, se chystá i letos. V Česku žije
podle expertních odhadů 100 až 150 tisíc
děti v situaci sociálního vyloučení. Tisní
se s dalšími v malých bytech nebo uby-
tovnách a jejich rodiče nemají sílu za-
jistit jim důstojné živobytí. A co je nej-
horší: musí čelit pohrdání ze strany vět-
šinové společnosti, které čas od času pře-
roste v otevřené projevy nenávisti, jako
tomu bylo třeba v roce 2011 na Šluknov-

sku. Akce Krabice od bot má za cíl tuto
propast mezi sociálně vyloučenými a ma-
joritou překlenout. Princip je jednodu-
chý. Děti vezmou krabici od bot, dají do
ní podle uvážení dárky, které by jim sa-
mým udělaly radost, a pěkně krabici za-
balí. Dobrovolníci potom s pomocí sociál-
ních pracovníků doručí dárky potřebným
dětem. Ty si je potom o vánocích rozbalí.
V roce 2011 se takto podařilo rozdat 500
dárků. O rok později už jich bylo přes

leznete přivázanou oslici a u ní oslátka. Odvažte je a přiveďte ke mně. A kdyby vám někdo něco říkal, odpovězte: 'Pán je potřebuje.' A ten člověk je hned pošle." To se stalo, aby se splnilo, co je řečeno ústy proroka: 'Povězte dceři síónské: Hle, král tvůj přichází k tobě, tichý a sedící na oslici, na oslátku té, která je podrobena jhu.' Učedníci šli a učinili, co jim Ježíš přikázal. Přivedli oslici i oslátka, položili na ně pláště a on se na ně posadil. A mohutný zástup prostíral na cestu své pláště, jímí odsekal ratolesti stromů a stlali je na cestu. Zástupy, které šly před ním i za ním, volaly: "Hosana Synu Davidovu! Požehnaný, který přichází ve jménu Hospodinově!

(...) Protože čte se evangelium to dnes o navštívení duchovním, jímž navštívil věrné skrze své svaté utrpení; ne aby jim bohatství pobral, ani aby je hrdloval, ale aby jim, od smrti je vykoupě, věčné království dal. Protož prorokuje svatý Zachariáš dí k církvi svaté: Hle král

Naše cesta a návštěva „Naší cesty“

V neděli 9. listopadu odpoledne se vydala malá skupinka 14 vinohradských pod vedením sborové sestry Jarmily na návštěvu výstavy „Naše cesta“ na Výstavišti. Jelikož jsem o ní neměl podrobnější informace, byl jsem zpočátku trochu v obavách, kam nás to ta Jarmila vede, neboť všude byly stánky s pomůckami pro „pěstitele“, vůně trávy se nesla široko daleko a nějací lidé nám nabízeli neodolatelných „10 semen za akční cenu“. Naštěstí se ale ukázalo, že jde jen o Canafest 2014, kterým jsme museli projít, abychom se dostali od „Jejich cesty“ ke

tvůj přišel k tobě spravedlivý a spasitel, on chudý sedě na oslici a na oslátku. V té řeči prorok těší církev svatou, říká: Hle král tvůj, král milostivý ku pomstě, mocný k obraně, moudrý k správě, bohatý k odplatě. Dí „tvůj“, že tě stvořil, tvůj že tě živí, tvůj že tebe od dábla brání, tvůj že tě vykoupil smrtí, tvůj že tě do smrti miloval, tvůj že dá věčné království, jestliže na konec budeš vděčen. Protož dí: Hle, král tvůj přišel, neb přijel tobě spravedlivý, jenž dá každému podle jeho zasloužení, spasitel, neb přišel, aby spasil, jakož sám dí: „Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby každý, kdož věří v něho, nezahynul, ale měl život věčný; neb neposlal Bůh Syna svého na svět, aby soudil svět, ale aby svět byl spasen skrze něho“. Hle, tu máš jeho svědectví, že poslán jest od Otce na svět tento, aby nesoudil světa, ale aby spasil svět. (...)

Vybral a upravil Pavel Filipi

Křížíkovu pavilonu, kde se již nacházel náš mravně nezávadný cíl.

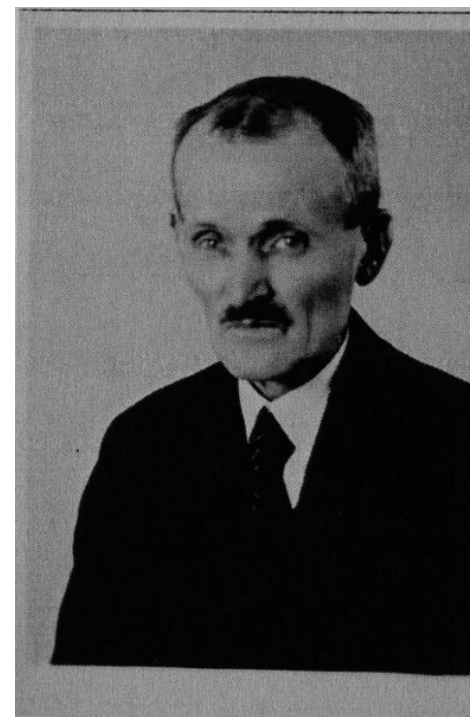
Výstavu „Naše cesta“ pořádá Nadace Sirius v rámci projektu ChodiciLide.cz. Pokud cestujete MHD, jistě jste před nějakou dobou nepřehlédli zvláštní letáky o létajících a chodících lidech s odkazem na výše uvedené stránky. Výstava je zdarma, je však třeba se registrovat, neboť účastníci jsou limitováni jak počtem, tak časem – na výstavě můžete strávit max. 2 hodiny, pak přichází další turnus. Co nás tedy v těch 2 hodinách čekalo? Nejprve jsme navštívili asi čtyři stano-

let i jeho presbyterem. Narodil se v malé vesničce Ledce v severovýchodních Čechách a pokřtěn byl v evangelickém reformovaném sboru v nedalekém Klášteře nad Dědinou, kam chodil i do evangelické školy. Působením a příkladem svých učitelů byl již tam veden k víře a poslušnosti Božího Slova. Vyrostl ve vzácného písmáka a psal i básně s křesťanskou

tématikou. Zapisoval si důležité události svého života a ve stáří je nadiktoval své nejstarší dceři (dnes již zesnulé) a nazval své paměti „V síle Neviditelného“. Jeho mladší dcera (dnes 91 letá), Věra Šimková, členka vinohradského sboru, mi tyto paměti předala a svolila, abych z nich čerpala pro články do Hroznu.

Jarmila Strádalová

DĚTSTVÍ JANA ŠPAČKA

Několik vzpomínek. Jednou si jako malé dítě hrál venku pod starou hruškou, která se náhle zlomila, a on zůstal ležet pod spadlou korunou hrušky. Ve svých pamětech na to takto vzpomíná: „S hrůzou ve zracích přiskočili rodiče k zelenému vězení, z něhož vysvobodili svého

prvorozeného, kterého po odstranění zlomené hrušky odnášeli domů s vděčností Bohu za to, že se tak nad slabým lidským tvorem rozestřela, že ani vlas z jeho hlavy nespádl. Mysleli si: Tak mlád a již tak blízko smrti. V duchu viděli Smrt, jak přiletěla na křídlech větru, aby zahubila jejich synka, ale uslyšeli též slova jejího Pána: Ne, Smrti, ještě není čas, ještě má poutník dalekou cestu před sebou. Nevěděli a nemohli tušit, že poutníček půjde dalekými cestami, přes které se přeženou dvě válečné vichřice, na kterých pozná nesmírnou velikost Božího milosrdenství, o kterém napíše knihu“.

O své mamince píše, jak dlouho ve svých snech vídal „její usměvavý oblíček, rozpálený namáhavou polních prací, čistě blankytné oči zářící dobrotou, nad nimiž se skvěly krůpěje potu“. Vzpomíná i na to, jak mu večer po práci maminka říkala: „A teď půjdeš spát. Klekni na lavici a říkej za mnou“ – a následoval. Otče náš; Věřím v Boha; a Desatero Božích přikázání. Rodiče Jana Špačka byli drobní zemědělci a museli těžce pracovat, aby uživilo sebe a svých šest dětí. Jejich nejstaršímu synu však zůstalo v paměti, že „v neděli rodiče nešli na pole, pěkně se ustrojili a připojili se k zástu-

pům mladých i starých jdoucích do kostela“. Jako malý chlapec býval často v neďaleké Jílovici u dědečka a babičky z matčiny strany. Vzpomíná, jak „dědeček po denní práci klekl před oknem, před nímž

planulo hvězdné moře a tiše se modlil“.

Příště se s žákem Janem podíváme do evangelické školy v Klášteře nad Dědinou.

O podobojí ve čtyřech obrazech aneb víno své výborné pít mi dej

(z kázání Romana Mazura v Betlémské kapli)

12. října 2014 se někteří členové našeho sboru zúčastnili v Betlémské kapli slavnostní ekumenické bohoslužby, která byla sloužena jako připomínka historické události, kdy před 600 lety došlo v Praze k obnově podávání svaté Večeře Páně podobojí způsobem. Kázáním posloužil farář z libeňského sboru ČCE a senior pražského seniorátu bratr Roman Mazur, Ten svoje kázání pojal jako jakýsi historický přehled ve čtyřech toho, jak se tento křesťanský obřad vyvíjel a zaměřil se zvláště na to, jak může inspirovat šest set let starý zápas o podobojí nás, křesťany 21. století?

V prvním obraze se zabýval tím, jak se slavily židovské svátky Pesach, již dlouho před Kristem. Při této slavnostní výroční příležitosti zaznívala hagada – vyprávění o tom, jak Mojžíš kdysi vyvedl izraelský lid z egyptského otroctví a jak Hospodin tehdy svůj lid zachránil.

V druhém obraze promluvil o tom, jak tuto slavnost slavil se svými nejbližšími dvanácti přáteli a učedníky Ježíš z Nazaretu. Byla to pro ně zároveň hostina na rozloučenou. Ježíš při ní láme nekvašený chléb, podává ho a říká: „Vezměte, jezte, toto jest mé tělo.“ Pak podobně promluví

o krvi, kterou z obětavé lásky prolije. Vezme kalich vína a podá ho svým učedníkům se slovy: „Pijte z něho všichni. Neboť toto jest má krev, která zpečetuje smlouvu a prolévá se za mnohé na odpuštění hříchů.“ To je nová smlouva nabídnutá Ježíšovým prostřednictvím všem lidem.

Třetí obraz nás zavádí na podzim roku 1414 do pražského kostela u Martina ve Zdi. Bohoslužbu vede pražský kněz patřící do okruhu reformistů kolem Jana Husa a Jakoubka ze Stříbra. Podává tehdy všem věřícím (nejen spolukněžím) nekvašený chléb, totiž hostii, i víno. Znovuzavádí tak přijímání „pod obojí“.

Představy tehdejších obyčejných věřících o svátostech byly často zkresleny do hrubé pověry: Zněla při nich pro většinu zcela nesrozumitelná latina, z kalicha pil jen kněz a nemohli si o tom ani nic přečíst – ani překlady Bible neexistovaly. Sporných záležitostí bylo ovšem v tehdejší církvi mnohem více, proto se již od poloviny 14. století v českých zemích začíná vzdouvat reformní vlna. Král Karel IV., mnozí kněží a učenci, ale i prostí věřící nejsou spokojeni se stavem společnosti. Někteří se začínají vracet zpět k Bibli

jako klíčovému zdroji pravdy o Bohu i člověku. Toto obnovené hnutí pak najde klíčovou a vůdčí postavu v Janu Husovi, zcela zásadně ovlivněném učením anglického reformisty Johna Viklefa.

A právě učený teolog Jakoubek, jeden z nejbližších Husových druhů, učiní v létě 1414 zásadní objev. Načte si, že do počátku 13. století se na celém křesťanském západě podávalo všem věřícím bez rozdílu „podobojí“. Je to tedy jen 150 nebo 200 let, co církve upustila od původního Ježíšova pokynu: „Pijte z něho všichni“. Okamžitě začne o svém novém objevu diskutovat na univerzitě, psát traktáty a kázat. Faktické vysluhování podobojí pak následuje v rychlém sledu v několika pražských kostelích.

Kromě Jana Husa tak putuje na kostnický církevní koncil i žádost části českých křesťanů o potvrzení znovuzavedené praxe podobojí jako řádné a možné. Kostnický koncil však udělá v červnu 1415 dvojí osudovou chybu. Odsoudí poutivého a věrného Božího služebníka Jana Husa jako kacíře k smrti. A odmítne zá-

dost o znovuzavedení kalicha pro laiky.

Čtvrtý, poslední obraz, je vlastně současnost. Čeští protestanté slaví v říjnu 2014 při slavnostních bohoslužbách šestisté výročí znovuoobnoveného vysluhování podobojí. Ke kalichu se postupně přihlásí všechna další obnovná hnutí z protestantské strany, jak klasická evangelická, tak novější evangelikální. Dokonce i římskokatolická církev se k praxi podobojí v druhé polovině 20. století alespoň částečně vrátí. Husité vybojovali svůj těžký obnovný zápas o kalich úspěšně za mnohé.

Bohoslužba byla přímým přenosem vysílána Českou televizí. Na záznam z této bohoslužby je možno se podívat i nyní na této adrese: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10727126881-bohoslužba-k-vyroci-prijimani-podoboji/314298380050007>. Tam si lze poslechnout také nezkrácené kázání br. Romana Mazura.

Zdroj: Kázání Romana Mazura (s jeho laskavým svolením)

Zpracoval Petr Kubánek

Texty M. Jana Husa

S výhledem na výročí Mistra Jana Husa v r. 1415 chceme v každém čísle Hroznu uveřejňovat krátké Husovy texty. Budou to výňatky z Husových kázání na evangelia podle běhu církevního roku. Vybírat budeme z Husovy postily, vydané V. Flajšhansem v Praze 1903. Nejsou to kázání pronesená v Betlémské kapli. Postilu napsal Hus v dobrovolném vyhnanství r. 1413 pro potřebu svých stoupenců, kazatelů na různých místech.

Základem každého kázání je tzv. perikopa, oddíl připadající na příslušnou neděli.

Z kázání na první neděli adventní

Matouš 21, 1–9

Když se přiblížili k Jeruzalému a přišli do Betfage na Olivové hoře, poslal Ježíš dva učedníky a řekl jim: „Jděte do vesnice, která je před vámi, a hned na-